

Лектор дисципліни
Контактна інформація лектора
(e-mail)
Сторінка дисципліни в eLearn

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ **«Міжнародні фітосанітарні стандарти»**

Ступінь вищої освіти - Магістр
Спеціальність 202 Захист і карантин рослин
Освітня програма «Карантин рослин»

Рік навчання 1, семестр 1-2
Форма навчання денна, заочна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

Сикало Оксана Олексіївна

sukalo_o@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3675>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Вивчає основні нормативні положення, які регламентують ефективно виконання різних технологічних операцій при захисті рослин, основні правові аспекти застосування різних пестицидів в рослинництві. Приділена увага законам про стандартизацію та безпечність рослинницької продукції.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові предметні) компетентності (СК)

СК05. Здатність встановлювати та оцінювати сезонну і багаторічну динаміку чисельності регульованих шкідливих організмів та високоефективно застосовувати методи їх ліквідації.

СК06. Здатність розробляти комплексні заходи із захисту і карантину рослин для підприємств, установ, організацій усіх форм власності згідно з законодавством ЄС з питань карантину і захисту рослин.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН01. Здійснювати патентний пошук, захищати інтелектуальну власність, уникати порушень інтелектуальної власності інших осіб.

ПРН02. Відшукувати потрібну інформацію у науково-технічній літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати і оцінювати наявну інформацію.

ПРН03. Здійснювати техніко-економічні розрахунки проектно-конструкторських рішень, аналізувати та оцінювати їх ефективність, екологічні та соціальні наслідки на коротко- та довгострокову перспективу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Стандартизація імпортно-експортних процедур рослинного матеріалу													
Тема 1. МСФЗ 1. Процедура розробки стандартів	6	2				4	6					6	
Тема 2. МСФЗ 5. Фітосанітарна термінологія	6		2			4	6		2			4	
Тема 3. Напрями діяльності ЄОКЗР. Регіональні організації.	6	2				4	6					6	
Тема 4. Міжнародні стандарти, які стосуються системи сертифікації на імпорт, транзит	6		2			4	6		2			4	
Тема 5. Міжнародні стандарти, які стосуються системи сертифікації на експорт	7	2				5	7					7	
Тема 6 Регламентації оформлення вантажів	7		2			5	7		2			5	
Тема 7	7	1	1			5	7					7	
Разом за змістовим модулем 1	45	7	7			31	45		6			39	
Змістовий модуль 2. Стандартизація внутрішніх фітосанітарних процедур													
Тема 8. Міжнародні стандарти, які стосуються	6	2	1			3	6					6	

загальних процедур: нагляду, огляду											
Тема 9. Міжнародні стандарти, які стосуються загальних процедур: встановлення вільних зон, вільних місць ділянок виробництва рослинної продукції	6		2			4	6		2		4
Тема 10. Міжнародні стандарти, які стосуються загальних процедур: нагляду, огляду, встановлення вільних зон, вільних місць ділянок виробництва рослинної продукції	6	2	1			3	6				6
Тема 11. Міжнародні стандарти, які стосуються статусу шкідливого організму та формування переліків регульованих шкідливих організмів	6		2			4	6		2		4
Тема 12. Державні стандарти України в галузі фітосанітарії	7	2				5	7				7
Тема 13. Законодавчі документи України	7		2			5	7		2		5
Тема 14.	7	2				5	7				7
Разом за змістовим модулем 2	45	8	8			29	45		6		39
Усього годин	90	15	15			60	90		12		78

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Робота з переліком шкідливих організмів. Визначення обов'язків експортуючої та імпортууючої сторін з наведених прикладів Підготовка переліків регульованих шкідливих організмів.	1
2	Змодельовати процедуру експорту, перевантаження, імпорту та вивільнення агентів біологічної боротьби та інших корисних організмів	1
3	Робота з картами поширення КШО.	1
4	Процедура цільового та випадкового відбору зразків.	1
5	Зразки заповнення фітосанітарних та реекспортних сертифікатів. Умови видачі фітосанітарного сертифіката для вантажу, що імпортується. Транзит.	1
6	Визначення статусу шкідливого організму в зоні.	1
7	Документація щодо перевірки ліквідації шкідливого організму. Декларація про ліквідацію.	1
8	Перевірка тотожності товарів, цілісності вантажів і фітосанітарної безпеки. Оформлення документації для транзитних вантажів.	1
9	Оцінка ефективності використання інтегрованих заходів у системному підході щодо управління фіто санітарного ризику. Процес внесення подання про обробку та його прийняття.	1
10	Заходи щодо дерев'яних пакувальних матеріалів: Оформлення дозволу на використання опромінюючого обладнання.	1
11	Визначення організму як РНКШО за критеріями: «Насінневий та садивний матеріал». «Передбачене використання». «Цих рослин». «Економічно неприйнятний вплив». «Регульований».	1
12	Повідомлення про зміну статусу, відсутність шкідливих організмів або виправлення попередніх повідомлень.	1
13	Ознайомлення з прикладами документів, що супроводжують вантажі.	1
14	Процедура визнання еквівалентності фітосанітарних заходів. Документація та ведення звітних матеріалів.	1
15	Призупинення та відновлення статусу зони низької чисельності шкідливого організму. Оформлення відповідної документації.	1

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Робота з переліком шкідливих організмів. Визначення обов'язків експортуючої та імпортууючої сторін з наведених прикладів Підготовка переліків регульованих шкідливих організмів.	1
2	Змодельовати процедуру експорту, перевантаження, імпорту та вивільнення агентів біологічної боротьби та інших корисних організмів	1
3	Робота з картами поширення КШО.	1

4	Процедура цільового та випадкового відбору зразків.	1
5	Зразки заповнення фіто санітарних та реекспортних сертифікатів. Умови видачі фітосанітарного сертифіката для вантажу, що імпортується. Транзит.	1
6	Визначення статусу шкідливого організму в зоні.	1
7	Документація щодо перевірки ліквідації шкідливого організму. Декларація про ліквідацію.	1
8	Перевірка тотожності товарів, цілісності вантажів і фітосанітарної безпеки. Оформлення документації для транзитних вантажів.	1
9	Оцінка ефективності використання інтегрованих заходів у системному підході щодо управління фіто санітарного ризику. Процес внесення подання про обробку та його прийняття.	1
10	Заходи щодо дерев'яних пакувальних матеріалів: Оформлення дозволу на використання опромінюючого обладнання.	1
11	Визначення організму як РНКШО за критеріями: «Насінневий та садивний матеріал». «Передбачене використання». «Цих рослин». «Економічно неприйнятний вплив». «Регульований».	1
12	Повідомлення про зміну статусу, відсутність шкідливих організмів або виправлення попередніх повідомлень.	1
13	Ознайомлення з прикладами документів, що супроводжують вантажі.	1
14	Процедура визнання еквівалентності фітосанітарних заходів. Документація та ведення звітних матеріалів.	1
15	Призупинення та відновлення статусу зони низької чисельності шкідливого організму. Оформлення відповідної документації.	1

4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Процедура розробки стандартів.	4
2	Фітосанітарна термінологія	4
3	Інформація про фітосанітарні вимоги країн-імпортерів.	4
4	Умови видачі реекспортного фітосанітарного сертифіката.	4
5	Документація підприємства, що здійснює обробку: Документування операцій. Реєстрація даних і можливість оперативного контролю.	5
6	Оцінка внесених подань про обробку. Публікації фітосанітарної обробки. Перегляд та переоцінка підходів до обробки.	5
7	Опис статусу шкідливого організму в зоні. Повідомлення про безпосередню або потенційну небезпеку. Інші повідомлення про шкідливі організми.	5
8	Фітосанітарні заходи для підтримання зони вільною. Контроль за підтриманням ВЗ. Процес ліквідації. Вимоги до буферних зон.	3
9	Провести оцінку фітосанітарного ризику для шкідливого організму на вибір.	4
10	Визначення зони низької чисельності шкідливого організму. Операційні плани. Вимоги для визнання вільних зон та зон низької чисельності шкідливого організму.	3

11	Перевірка документів, які супроводжують вантаж. Перевірка оригінальності і цілісності вантажу.	4
12	Транзитний вантаж, що не вимагає вжиття подальших фітосанітарних заходів.	5
13	Підтримання вільної від плодових мушок зони. Нагляд за підтриманням вільної від плодових мушок зони.	5
14	Загальні вимоги до діагностичних протоколів.	5

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

5. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

6. Навчально-методичне забезпечення

- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;
- програма навчальної (виробничої) практики навчальної дисципліни (якщо вона передбачена навчальним планом).

7. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний навчальний курс «Міжнародні фітосанітарні стандарти». Режим доступу [<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3675>].
2. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів з курсом «Міжнародні фітосанітарні стандарти», 2023.
3. Сикало О.О., Чернега Т.О., Дашенко А.В. Нормативні документи, що використовуються при викладанні дисциплін спеціальності «Захист і карантин рослин», навчальний посібник. 2016. 346с.

8. Рекомендовані джерела інформації

Глосарій фітосанітарних термінів, Додаток № 1: Керівництво за інтерпретацією і застосуванням концепції офіційної боротьби з регульованими шкідливими організмами, 2001 .ФАО, Рим .

2.МСФЗ № 1. Фітосанітарні принципи карантину та захисту рослин і застосування фітосанітарних заходів у міжнародній торгівлі, 2006. ФАО, Рим.

3. МСФЗ № 2: Структура аналізу фітосанітарного ризику, 2007. ФАО, Рим.

4. МСФЗ № 3: Вказівки щодо експорту, перевантаження, імпорту та вивільнення агентів біологічної боротьби та інших корисних організмів, 2005. ФАО, Рим.

5. МСФЗ № 4: Вимоги щодо встановлення вільних зон, 1996. ФАО, Рим

6. МСФЗ № 5: Глосарій фітосанітарних термінів, 2007.ФАО, Рим .

7. МСФЗ № 6: Вказівки щодо нагляду, 1997 .ФАО, Рим .

8. МСФЗ № 7: Система сертифікації на експорт,1997 .ФАО, Рим .

9. МСФЗ № 8: Визначення статусу шкідливого організму в зоні, 1998 .ФАО, Рим .
10. МСФЗ № 9: Вказівки щодо програм ліквідації шкідливих організмів, 1998. ФАО, Рим.
11. МСФЗ № 10: Вимоги до встановлення вільних місць ділянок виробництва, 1999. ФАО, Рим.
12. МСФЗ № 11: Аналіз фітосанітарного ризику для карантинних шкідливих організмів, в тому числі аналіз ризику для навколишнього середовища та ризику, що завдається живими модифікованими організмами, 2004 .ФАО, Рим. Стандарт 34 559
13. МСФЗ № 12: Вказівки щодо фітосанітарних сертифікатів,2001 .ФАО, Рим .
14. МСФЗ № 13: Керівництво щодо нотифікації про невідповідність та екстрені дії, 2001. ФАО, Рим.
15. МСФЗ № 14: Використання інтегрованих заходів у системному підході щодо управління фітосанітарним ризиком, 2002. ФАО, Рим.
16. МСФЗ № 15: Вказівки щодо регулювання дерев'яного пакувального матеріалу в між-народній торгівлі,2002 .ФАО, Рим .
17. МСФЗ № 16: Регульовані некарантинні шкідливі організми: концепція та застосування, 2002. ФАО, Рим.
18. МСФЗ № 17: Повідомлення про шкідливі організми, 2002. ФАО, Рим.
19. МСФЗ № 18: Вказівки щодо використання опромінення в якості фітосанітарного заходу, 2003. ФАО, Рим .
20. МСФЗ № 19: Вказівки щодо переліків регульованих шкідливих організмів, 2003.ФАО, Рим.
21. МСФЗ № 20: Вказівки щодо фітосанітарної регламентації імпорту, 2004. ФАО, Рим.
22. МСФЗ № 21: Аналіз фітосанітарного ризику для регульованих некарантинних шкідливих організмів, 2004.ФАО, Рим.
23. МСФЗ № 22: Вимоги до встановлення зон низької чисельності шкідливих організмів, 2005.ФАО, Рим.
24. МСФЗ № 23: Вказівки щодо огляду, 2005. ФАО, Рим.

25. МСФЗ № 24: Вказівки з встановлення та визнання еквівалентності фітосанітарних заходів, 2005 .ФАО, Рим.
26. МСФЗ № 25: Транзитні вантажі, 2006 .ФАО, Рим.
27. МСФЗ № 26: Встановлення вільних від плодових мух (Tephritidae) зон, 2006. ФАО, Рим.
28. МСФЗ № 27: Діагностичні протоколи для регульованих шкідливих організмів, 2006. ФАО, Рим.
29. МСФЗ № 28: Фітосанітарна обробка від регульованих шкідливих організмів, 2007. ФАО, Рим.
30. МСФЗ № 29: Визнання вільних зон та зон низької чисельності шкідливого організму, 2007.ФАО, Рим.
30. МСФЗ № 30: Встановлення зон з низькою чисельністю плодових мух (Tephritidae), 2008. ФАО, Рим.
31. МСФЗ № 31: Методики відбору зразків від вантажів, 2008. ФАО, Рим.
32. МСФЗ № 32: Класифікація товарів відповідно до фітосанітарного ризику, який вони представляють, 2009 .ФАО, Рим.
33. МСФЗ № 33: Вільний від шкідливих організмів матеріал для мікроклонального розмноження і мінібульби картоплі (*Solanum spp.*), призначені для міжнародної торгівлі, 2010. ФАО, Рим.
34. МСФЗ № 34: Створення і експлуатація станцій карантину рослин після ввезення, 2010. ФАО, Рим.

Оглядові ресурси:

1. Європейська організації з карантину і захисту рослин (ЄОКЗР)
– Режим доступу: https://www.eppo.int/RESOURCES/eppo_standards
2. Режим доступу: – Режим доступу: <https://www.eppo.int/index>
3. ФАО – Режим доступу: <https://www.ippc.int/ru/publications/76/>;
4. Сайт Держпродспоживслужби України – Режим доступу: <https://dpss.gov.ua/>
5. Фітосанітарія, контроль у сфері насінництва та розсадництва [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://dpss.gov.ua/fitosanitariya-kontrol-u-sferi-nasinnictva-ta-rozsadnictva>

6. Міністерство аграрної політики та продовольства
– Режим доступу: <https://minagro.gov.ua/ua>
7. Міністерство захисту довкілля та навколишнього середовища
– Режим доступу: <https://mepr.gov.ua/>
8. Державний реєстр пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні [Електронний ресурс]
– Режим доступу: <https://data.gov.ua/dataset/389ddb5a-ac73-44bb-9252-f899e4a97588>
9. ПЕРЕЛІК регульованих шкідливих організмів [Електронний ресурс]
– Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0879-19#Text>
10. ПОРЯДОК офіційного встановлення та/або підтримання статусу місця виробництва або виробничої ділянки, вільних від регульованих шкідливих організмів, позбавлення такого статусу, його поновлення та інші умови офіційного встановлення місця виробництва або виробничої ділянки [Електронний ресурс]
– Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE36152.html
11. Діагностичні протоколи
– Режим доступу: https://www.eppo.int/RESOURCES/eppo_standards/pm7_diagnostics
12. Стандарти з аналізу фітосанітарного ризику
– Режим доступу: https://www.eppo.int/ACTIVITIES/plant_quarantine/practices